

Beszámoló a Magyar Statisztikai Társaság Etikai Testületének 2010-2014 közötti tevékenységéről

---

A Magyar Statisztikai Társaság Etikai Testülete (a továbbiakban MST ET) 2010. szeptember 1-jén újjáalakult. Az Etikai Testület (ET) feladatairól és működési keretrendszeréről a Magyar Statisztika Etikai Kódexe rendelkezik, az ET munkarendjét maga határozta meg. Az említett szabályzatok értelmében az Etikai Testület tagjainak mandátuma 4 évre szól, vagyis 2014 augusztus 31-én lejár, az új összetételű ET tagjainak megválasztása az MST Választmányának a feladata.

A vonatkozó szabályzatok értelmében az Etikai Testület munkájáról minden év szeptember 30-ig beszámolót készít, melyet az MST honlapján és a szakajtóban nyilvánosságra hoz. Az alábbiakban az újjáalakulástól eltelt négy év tevékenységének összefoglalása olvasható, melyben hangsúlyozottan kitérünk az utolsó, 2013-14-es év eseményeire.

Az Etikai Testület működése, személyi összetétele

Az ET az elmúlt 4 évben 10 alkalommal tartott testületi ülést, ezen felül e-mail-es levelező listát állított fel és használt a testületi ülést nem igénylő kérdésekben. Az Etikai Testület ügyrendjét 2011. január 14-én fogadta el.

Az ET első ülésén elnöknek választotta Rappai Gábort. Az MST Választmánya által az Etikai Testületbe delegált tagok közül Harcsa István 2011. február 15-én lemondott testületi tagságáról, helyére az ET 2011. április 28-iki ülésén Ferenczi Zoltánt kooptálta, aki – sajnálatosan megromlott egészségi állapotára hivatkozva – 2013. december 10-én szintén lemondott. Az Etikai Testület 2014. március 31-ikén tartott ülésén a megüresedett helyre Végh Zoltánt kooptálta.

Az ET tagjai a 2014. június 17-én tartott utolsó testületi ülésen úgy döntöttek, hogy a Választmány számára az újraválasztást megkönnyítendő mandátumuk lejárta előtt írásban nyilatkoznak, hogy esetleges újbóli jelölésük esetén vállalják-e a következő 4 éves ciklusban a testületi tagságot.

Az ET által tárgyalt kezdeményezések, panaszok

Az ET munkaprogramjában az első évet a későbbi vizsgálatokra történő felkészülésre szánta. Ennek érdekében 2011-ben öt, az ET tagok által felvetett, ún. tesztesetet tárgyalt, mintegy szimulálva a későbbi működést és eljárásrendet. A tesztesetek vizsgálata számos fontos tanulsággal járt, melyek egy része az Etikai Kódex, másik része az ET ügyrendjének módosítását igényli.

Ezért az Etikai Testület 2012. márciusi ülésén, a korábbi tapasztalatokat áttekintve javaslatot tett a Magyar Statisztikai Társaság Választmányának az Etikai Kódex kismértékű változtatására, illetve – bizonyos eljárási kérdésekben – pontosítására. A Választmány döntését követően az ET Ügyrendje is minimálisan módosul fog. (A Kódexre, illetve az Ügyrendre vonatkozó módosítási javaslatot a Beszámolóhoz mellékeljük.) Az MST Választmánya részben az elmúlt évben lezajló tisztújítás, részben egyéb hátráltató tényezők miatt a Kódex módosítására vonatkozó javaslatot eddig nem tárgyalta, az ET kéri, hogy az újonnan megalakult Választmány a javaslatot az ET tisztújításával egy időben tűzze napirendre.

Az elmúlt 4 éves periódusban az Etikai Testület két etikai ügyben foglalt állást:

- 2011 szeptemberében az ET egyik tagjának bejelentése alapján a Testület megvizsgálta a KSH által a népszámlálás elektronikus kitöltését szorgalmazó vírusmarketing eszközöket, és úgy ítélte meg, hogy az egyik internetes kitöltést szorgalmazó „kampányfilm”, illetve annak média-kommunikációja az Etikai Kódex 2.3 magatartási szabályát sérti, ugyanis csorbíthatja a Hivatalos Statisztikai Szolgálatnál dolgozók hivatásának méltóságát. Az ET ezen megállapításáról az elnök értesítette a KSH illetékes elnökhelyettesét.
- Mellár Tamás 2013 decemberében beadvánnyal fordult az ET-hez, melyben kérte annak kivizsgálását, hogy vétett-e az Etikai Kódexben foglaltakkal szemben a KSH Elnöke, amikor az MST elmúlt őszi konferenciájának Hivatal általi támogatását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a szervezők töröljék Mellár Tamás előadását az előzetesen meghirdetett programból. Az ET ügyrendje értelmében az elnök Vizsgáló Bizottságot jelölt ki a beadvány kivizsgálására. a VB szakszerű és alapos vizsgálatát követően az ET többségi döntéssel megállapította, hogy a bejelentett cselekmény az Etikai Kódex Preambulumában rögzített általános erkölcsi követelményekbe ütközik, minősíthető az Etikai Kódex III.2.2. pontja alapján, ugyanakkor nem minősíthető az Etikai Kódex III.1.8. pontja alapján. Mindezek alapján az Etikai Testület meghozta a 3/2014. számú Állásfoglalását (az Állásfoglalást a Beszámolóhoz mellékeljük), melyet az MST honlapján nyilvánosságra hozott. Az Állásfoglalás nyilvánosságra kerülését követően az ügy további hullámokat generált, ám ezekről hivatalos beadvány az Etikai Testülethez ezidáig nem érkezett.

Az Etikai Testület hangsúlyozni kívánja, hogy csak a Kódexben rögzített személyi kör által Beadvánnyal kezdeményezett ügyekben hivatott eljárni, így a tárgyalandó ügyek számára nincs ráhatása. Az elmúlt négy év tapasztalatai alapján az ET úgy ítéli meg, hogy a tényleges panaszok, illetve kezdeményezések megjelenéséhez még intenzívebb propagandára van szükség, ezért javasolja az MST-nek, hogy használjon ki minden lehetőséget arra, hogy az Etikai Kódex létét, az Etikai Testülethez fordulás lehetőségét a statisztika művelői, felhasználói, alkalmazói körében tudatosítsa.

Pécs, 2014. június 17.